

Nová kompetencia bude v blízkej budúcnosti kľúčová. Knihovníci sa zoznamujú s umelou inteligenciou

Umelá inteligencia (Artificial Intelligence – AI) je už tu a postupne začína ovplyvňovať životy takmer všetkých z nás. Jej kritické využívanie a pochopenie ako funguje bude predstavovať kľúčovú kompetenciu takmer každého člena súčasnej informačnej spoločnosti. Ako však efektívne vzdelávať širokú verejnosť po celom Slovensku?

Jednou z možností môžu byť knižnice. Knižnice zo svojej podstaty plnia funkciu centier informačnej gramotnosti a vďaka ich zastúpeniu naprieč regiónmi Slovenska predstavujú ideálne miesta pre prípravu verejnosti na príchod a využívanie AI. Knihovníkov konzorcia [Knižnice pre Slovensko](#) preto začíname vzdelávať aj v tejto oblasti. Prednášku a prvý praktický workshop mohli absolvovať v máji na odbornej konferencii [Bibliosféry 2023](#), na ktoré nadväzujú letné semináre prebiehajúce v týchto dňoch.

Semináre s názvom „Umelá inteligencia pre knihovníkov jednoducho a prakticky“ sú určené pre pracovníkov knižníc konzorcia Knižnice pre Slovensko, na ktorých sa oboznámia čo je AI, ako funguje, ako sa učí, ako mení svet vôkol nás a aké sú jej hrozby či riziká. Lektori z kreatívnej dielne [Fablab CVTI SR](#) tiež knihovníkom vysvetlia, čo sú neurónové siete, prompty, úzka AI, AGI a aké sú vzťahy medzi AI, strojovým učením, počítačovou vedou a dátovou vedou.

Letné semináre už prebehli v [Krajskej knižnici Ľudovíta Štúra vo Zvolene](#) a v [Krajskej knižnici v Žiline](#). Celkovo sa ich zúčastnilo 35 knihovníkov zo 17 knižníc z celého Slovenska.

„Seminár nám priblížil rôzne možnosti chatovania s AI, praktické ukážky použitia AI v praxi či metodiky o AI v rámci vyučovacích predmetov v ČR. Pri využívaní AI je dôležité mať kritické myslenie, adaptačný kvocient, ale aj kreativitu, či schopnosť spolupráce. Umelá inteligencia môže byť výborným pomocníkom, ale treba sa naučiť ju využívať a pracovať s ňou. Knižnice sú priestorom, kde sa ich používatelia môžu stretnúť s AI, zistiť aké má využitie, čo to znamená pre ich bežný pracovný alebo súkromný život, upozorniť na prípadné hrozby. Krajská knižnica Ľudovíta Štúra plánuje na jeseň ponúknuť školám workshopy s ukážkami práce AI,“ uvádza Lenka Malovcová, Krajská metodička a zástupkyňa riaditeľky Krajskej knižnice Ľudovíta Štúra vo Zvolene.

„Umelá inteligencia je rýchlo vyvíjajúca sa oblasť, v ktorej sa neustále vzdelávame, či už samostatne alebo na odborných podujatiach. Školenia neustále dopĺňame o aktuálne poznatky. Knihovníci na letných seminároch vo Zvolene a Žiline tak mohli získať aj praktické skúsenosti strojového učenia - [rozpoznávanie vecí alebo](#) tváre pomocou umelej inteligencie v prepojení s microbitom. Vyskúšali si tiež animovanie obrázkov, tvorbu diagramov, kvízov, myšlienkových máp. Knihovníci pracovali aj s jednotlivými nástrojmi, ako sú Bard, Bing, Chat GPT 3,5 a 4, ktoré mohli nielen vyskúšať, ale porovnať aj ich funkcionality,“ konkretizuje Eva Kalužáková, koordinátorka smart vzdelávania kreatívnej dielne Fablab CVTI SR.

Najbližší letný seminár pre knihovníkov sa bude konať 2.8.2023 vo Fablab CVTI SR na Radlinského 9 v Bratislave. [Registrácia je otvorená](#) a účasť pre všetkých knihovníkov je bezplatná. Semináre sú realizované v rámci aktivít konzorcia [Knižnice pre Slovensko](#).

■ [Knižnice pre Slovensko](#) ■ [Krajská knižnica Ľudovíta Štúra vo Zvolene](#) ■ [Krajská knižnica v Žiline](#)

Kontakt pre médiá – Komunikačný odbor Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR: tel: 02/59 374 253, tlacove@minedu.sk

Kontakt pre médiá – Centrum vedecko-technických informácií SR: tel: 02/69 253 102, sekretariat@cvtisr.sk